

Wyrok

Sądu Najwyższego

z dnia 21 października 1985 r.

Rw 934/85

Nie jest dopuszczalne przytoczenie w opisie czynu przypisanego przez sąd oskarżonemu takich elementów, które należą do istoty przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego - w wypadku gdy ściganie o to przestępstwo jest niemożliwe ze względu na brak wniosku.

OSNKW 1986/7-8/59

Dz.U.1969.13.94: art. 10 § 2

Dz.U.1969.13.96: art. 5; art. 360

przeгляд orzeczn.: Prusak F. Przeгляд orzecznictwa

glosa aprobująca: Świda-Łagiewska Z. Glosa do wyroku SN z dnia 21 października 1985 r., RW 934/85

Skład orzekający

Przewodniczący: sędzia płk H. Kmiecik. Sędziowie: płk E. Zawilowski (sprawozdawca), kpt. W. Oziębło.
Prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej: płk J. Jaroń.

Sentencja

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu w dniu 17 października 1985 r. na rozprawie sprawy Mariana L., nieprawomocnie skazanego za popełnienie przestępstw określonych w:

- art. 170 § 1 k.k. w zw. z art. 58 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i degradację,
- art. 167 § 1 k.k. w zb. z art. 321 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,
- art. 44 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- art. 321 k.k., w zw. z art. 58 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,
- art. 321 k.k. - dwukrotnie - na kary po 8 miesięcy pozbawienia wolności,
- art. 321 k.k. - dwukrotnie - na kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- łącznie na karę 2 lat pozbawienia wolności, a ponadto (...)

z powodu rewizji wniesionej przez obrońcę od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w N. z dnia 2 września 1985 r. i w związku z tą rewizją zmienił wyrok przez:

a) poprawienie kwalifikacji prawnej czynu wymienionego w pkt 2 zaskarżonego wyroku na art. 11 § 1 k.k. w zw. z art. 170 § 1 k.k. i w zb. z art. 321 k.k., przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 170 § 1 k.k.,

b) uznanie, że wymieniony w pkt 4 zaskarżonego wyroku czyn polegał na tym, iż oskarżony w bliżej nie ustalonych dniach listopada i grudnia 1984 r. na terenie JW w N., będąc szefem kompanii i działając w warunkach przestępstwa ciągłego, naruszył nietykalność cielesną podwładnego Jerzego P. w ten sposób, że nie mniej niż 6-krotnie chwycił go przez mundur za narządy płciowe,

c) uznanie, że wymieniony w pkt 5 zaskarżonego wyroku czyn polegał na tym, iż oskarżony bliżej nie ustalonego dnia w listopadzie i grudniu 1984 r. na terenie zakwaterowania nowo wcielonych żołnierzy JW w N., będąc szefem kompanii, naruszył nietykalność cielesną podwładnego Tomasza R. w ten sposób, że chwycił go za członka oraz kilkakrotnie uderzył go po ciele,

d) uznanie, że czyn wymieniony w pkt 6 zaskarżonego wyroku polegał na tym, iż oskarżony bliżej nie ustalonego dnia w grudniu 1984 r. w sali żołnierskiej JW w N., będąc szefem kompanii, naruszył nietykalność cielesną podwładnego Zbigniewa G. w ten sposób, że 7-krotnie chwycił wymienionego żołnierza przez spodnie pidżamy za członka oraz uderzył go jeden raz ręką w twarz - i z tymi zmianami wyrok utrzymał w mocy (...).

Uzasadnienie faktyczne

(...) Od wymienionego wyroku rewizję złożył obrońca, który zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych - polegający na bezzasadnym uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia czynów przypisanych mu w pkt 1-8 zaskarżonego wyroku - wniósł o uniewinnienie oskarżonego w tym zakresie.

Po wysłuchaniu obrońcy, popierającego rewizję, oraz przedstawiciela Naczelnej Prokuratury Wojskowej, wnoszącego o jej oddalenie,

Uzasadnienie prawne

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja obrońcy nie jest zasadna. Sąd pierwszej instancji bowiem na podstawie całokształtu ustalonych okoliczności dokonał prawidłowych ustaleń z których w sposób niewątpliwy wynika, że oskarżony jest winien popełnienia przypisanych mu czynów. Prawdą jest, że oskarżony nie przyznał się do ich popełnienia, jednakże sąd pierwszej instancji zasadnie wykazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że w świetle przeprowadzonych dowodów wyjaśnieniom oskarżonego nie można dać wiary. Zauważyć przy tym należy, że zawarty w rewizji obrońcy pogląd, iż przesłuchani w toku rozprawy głównej świadkowie złożyli obciążające oskarżonego zeznania dlatego, że kierowali się zemstą wywołaną dużą surowością oskarżonego jako ich przełożonego, nie znajduje żadnego uzasadnienia w ustalonych okolicznościach sprawy. Sąd pierwszej instancji zresztą, oceniając te okoliczności, miał również tę kwestię na względzie i w sposób przekonujący uzasadnił co do tego swoje negatywne stanowisko, które trudno skutecznie kwestionować.

Z tych też powodów brak podstaw do uniewinnienia oskarżonego, o co wnosili obrońcy w rewizji. Trudno również kwestionować wymierzone oskarżonemu kary jednostkowe i karę łączną. Kary jednostkowe bowiem sąd pierwszej instancji wymierzył stosownie do okoliczności towarzyszących popełnieniu poszczególnych czynów oraz do stopnia ich zawinienia i społecznego niebezpieczeństwa. Podobnie rzecz się ma w odniesieniu do kary łącznej, która przecież przy wielokrotności czynów nieznacznie tylko przekracza karę najsurowszą (1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności) ze zbiegających się kar jednostkowych. A zatem wymierzona została w rozmiarze zbliżonym do pełnej absorpcji.

Jednakże w związku z rewizją zauważyć należy, że sąd pierwszej instancji dopuścił się naruszenia prawa materialnego, odnoszącego się do oceny prawnej czynu opisanego w pkt 2 zaskarżonego wyroku, oraz naruszenia przepisów postępowania w odniesieniu do czynów opisanych w pkt 4, 5 i 6 tego wyroku.

Czyn opisany w pkt 2 zaskarżonego wyroku sąd pierwszej instancji zakwalifikował z art. 167 § 1 k.k. w zb. z art. 321 k.k.

Tego rodzaju kwalifikacja prawna czynu jest błędna. Przecież opisane przez sąd pierwszej instancji działanie oskarżonego zmierzało do doprowadzenia Kazimierza P. do poddania się czynowi nierządному. Do wykonania tego czynu nie doszło ze względu na sprzeciw Kazimierza P. Wówczas to dopiero oskarżony uderzył go w twarz i uciskał dłońmi jego krtań.

Tego rodzaju czyn oskarżonego stanowi usiłowanie do popełnienia przestępstwa określonego w art. 170 § 1 k.k. Dlatego też uwzględniając fakt, że pokrzywdzony żądał ścigania karnego, czyn oskarżonego należało zakwalifikować z art. 11 § 1 k.k. w zw. z art. 170 § 1 k.k. w zb. z art. 321 k.k.

Jeżeli zaś chodzi o czyny opisane w pkt 4, 5 i 6 zaskarżonego wyroku, to zauważyć trzeba, że ich opisy są błędne. Sąd pierwszej instancji bowiem zawarł w nich elementy należące do istoty przestępstwa określonego w art. 170 § 1 k.k., w związku z którego popełnieniem nie można było wszcząć postępowania karnego przeciwko oskarżonemu z braku wniosku pokrzywdzonych o ściganie karne. Kwalifikując zatem czyny opisane w wymienionych punktach z art. 321 k.k., sąd pierwszej instancji powinien w ich opisie ograniczyć się tylko do tych elementów, które stanowią istotę przestępstwa przewidzianego w tym przepisie.

Niedopuszczalne jest bowiem ujmowanie w opisie czynu przestępnego tych elementów, które należą do istoty przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego, w wypadku gdy ściganie o to przestępstwo jest niemożliwe ze względu na brak tego wniosku.

W związku z tym należało dokonać odpowiednich korekt opisów wymienionych uprzednio czynów (...).

20139

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4-6
00-951 Warszawa
(-II-) *med*